

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z PODSTAW PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

PZO wynika z treści zawartych w WZO i podstawy programowej. PZO jest częścią składową WZO.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia odbywa się poprzez ocenianie wewnątrzszkolne, na które składa się:

- a. ocenianie bieżące,
- b. klasyfikacja półroczna,
- c. klasyfikacja końcoworoczna.

Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:

- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- kształtowanie umiejętności samooceny i autokorekty,
- dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i wyjątkowych uzdolnieniach ucznia.

Informowanie uczniów i rodziców o wymaganiach i postępach ucznia:

- na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie zapoznawani są z PZO,
- oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria,
- sprawdzone prace pisemne są oceniane i omawiane w czasie zajęć,
- sprawdzone i ocenione sprawdziany i kartkówki są oddawane uczniom,
- nauczyciel informuje uczniów na bieżąco o jego ocenach, a rodziców zgodnie ze statutem szkoły,
- **2 tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej rodzice są informowani o przewidywanej ocenie końcoworocznej ucznia.**

I Systematycznej i planowej kontroli i ocenie podlegają wszystkie formy aktywności uczniów:

- wypowiedzi,
- czynności polecane przez nauczyciela,
- wytwory pracy własnej,
- prezentacje multimedialne,
- odpowiedzi, kartkówki,
- sprawdziany lub testy,

- aktywność na zajęciach (uczestnictwo w pracach zespołowych, dyskusji),
- poprawność działania, logika argumentacji, oryginalność i przydatność proponowanych rozwiązań,
- zachowanie w trakcie zajęć,
- obserwacja uczestnicząca (głównie w sferze postaw).

II Ogólne kryteria oceniania z podstaw przedsiębiorczości

Ocenę celującą otrzymuje uczeń który:

- zdobył wiedzę znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego,
- uzyskuje przeważającą ilość ocen cząstkowych celujących,
- jest bardzo aktywny na lekcjach,
- inicjuje dyskusję,
- przedstawia własne (racjonalne) koncepcje rozwiązań, działań, przedsięwzięć,
- systematycznie wzbogaca swoją wiedzę i umiejętności, dzieli się tym z grupą,
- odnajduje analogie, wskazuje szanse i zagrożenia określonych rozwiązań,
- wyraża własny, krytyczny, twórczy stosunek do omawianych zagadnień,
- argumentuje w obronie własnych poglądów, posługując się wiedzą poza programową,
- wykonuje szereg zadań z własnej inicjatywy,
- jest żywo zainteresowany tym co dzieje się w Polsce i na świecie,
- bierze (z sukcesami) udział w konkursach,
- potrafi doskonale zaplanować i zorganizować pracę swoją i innych.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń który:

- zdobył pełen zakres wiedzy przewidziany w programie,
- sprawnie wykorzystuje wiedzę z różnych przedmiotów do rozwiązywania zadań z zakresu podstaw przedsiębiorczości,
- sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych źródeł informacji,
- samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy postawione przez nauczyciela,
- jest bardzo aktywny na lekcjach,
- doskonale radzi sobie z warsztatami zespołowych, jest liderem grupy,
- sprawnie wyszukuje w różnych źródłach informacji o sposobach alternatywnego działania,
- umie pokierować grupą rówieśników.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń który:

- opanował materiał programowy w stopniu zadowalającym,
- samodzielnie korzysta ze wskazanych źródeł informacji,
- poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo-skutkowych,
- samodzielnie wykonuje typowe zadania związane z tokiem lekcji,
- podejmuje wybrane zadania dodatkowe,
- jest aktywny w czasie lekcji,
- czynnie pracuje w pracach zespołowych.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń który:

- opanował podstawowe elementy programu dot. podstaw przedsiębiorczości
- pod kierunkiem nauczyciela wykorzystuje podstawowe źródła informacji,
- udziela odpowiedzi na proste pytania nauczyciela,
- samodzielnie wykonuje proste zadania praktyczne w trakcie zajęć,
- przejawia przeciętną aktywność.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń który:

- wykazuje braki w wiedzy, nie uniemożliwiają one jednak dalszej edukacji i mogą zostać usunięte,
- przy pomocy nauczyciela wykonuje proste polecenia, wykorzystując podstawowe umiejętności,
- jego postawa na lekcjach jest bierna, ale wykazuje chęć do współpracy.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń który:

- wykazuje braki w wiedzy, które uniemożliwiają dalszy rozwój w ramach przedmiotu,
- nie potrafi wykonać prostych poleceń, wymagających zastosowania podstawowych umiejętności,
- pomimo pomocy nauczyciela nie potrafi się wypowiedzieć,
- nie interesuje się przedmiotem i wykazuje brak chęci do nauki.

III Formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

- odpowiedź ustna:

- przynajmniej raz w semestrze, oceniana pod względem rzeczowości, stosowania języka przedmiotu, umiejętności formułowania krótkich, rzeczowych odpowiedzi (dla wygody ucznia może odpowiadać na zadane pytania pisemnie na kartce),
- przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji;
- **kartkówka** (jest to pisemna forma sprawdzenia bieżących umiejętności edukacyjnych uczniów wynikająca z potrzeb związanych z aktualnie omawianymi treściami programowymi. Kartkówka nie wymaga ustnego uprzedzenia uczniów i trwa do 15 minut).
- obejmująca materiał z trzech ostatnich lekcji (jeżeli jest niezapowiedziana), a jeżeli jest zapowiedziana to z partii materiału określonej przez nauczyciela
- w formie testów z pytaniami zamkniętymi i 2-3 otwartymi;
- **sprawdzian** (forma sprawdzenia umiejętności edukacyjnych ucznia obejmująca zagadnienia do pięciu jednostek lekcyjnych. Podana do wiadomości z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem (uczniowie notują termin w zeszytach, a nauczyciel w dzienniku). Czas trwania 1 jednostka lekcyjna.
- odpowiedź ustna- pisemna,
- sprawdziany zawierają pytania na ocenę celującą,
- w formie testów- z pytaniami zamkniętymi i 2-3 otwartymi;

Termin zwrotu ocenionych prac nie może być dłuższy niż 14 dni roboczych. Z przyczyn usprawiedliwionych istnieje możliwość przedłużenia tego czasu o okres nieobecności nauczyciela.

IV Warunki poprawy ocen cząstkowych:

- uczeń ma możliwość poprawy wszystkich ocen od niedostatecznej po dobrą z kartkówek ze sprawdzianów, odpowiedzi ustnej, ćwiczeń ratowniczych, prac domowych dokładnie raz, w ustalonym terminie . Ocena ta jest dodatkowa ocena.
- w przypadku nieuczestniczenia w którejś z obowiązujących zapowiedzianych przez

nauczyciela form sprawdzenie wiedzy i umiejętności (np. kartkówka, sprawdzian) bez względu na przyczyny uczeń ma obowiązek poddania się sprawdzeniu osiągnięć w trybie i formie podanej przez nauczyciela; w przypadku ponownej nieobecności nieusprawiedliwionej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną (bez możliwości poprawienia),

- c. w przypadku, gdy uczeń (uczniowie klasy) unikają obecności na zajęciach w dniu zapowiedzianych sprawdzianów lub kartkówek, nauczyciel nie ma obowiązku powiadamiania klasy o terminie kolejnej pracy kontrolnej,
- d. w przypadkach losowych nauczyciel ustala indywidualnie z uczniem warunki nadrobienia braków.

V Inne ustalenia uwzględnione PZO:

5. 1. Liczba ocen bieżących ucznia z podstaw przedsiębiorczości w półroczu powinna wynosić: dla ww. przedmiotu w wymiarze 1 – 2 godzin tygodniowo – co najmniej 3 oceny;

5.2. Uczeń nieobecny na zapowiedzianej, pisemnej pracy kontrolnej ma obowiązek napisać tę pracę w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (do dwóch tygodni od powrotu do szkoły po nieobecności).

5.3. Uczeń ma prawo do jednorazowej poprawy oceny niedostatecznej z pracy klasowej lub sprawdzianu do dwóch tygodni od oddania poprawionych przez nauczyciela prac. Punktacja i kryteria oceny za poprawianą pracę są takie same jak za pierwotną.

5.4. Oprawione oceny są wpisywane do dziennika elektronicznego. Ocena niedostateczna uzyskana w wyniku poprawy pracy nie jest wpisywana do dziennika.

5.5. Uczeń celowo łamiący zasady uczciwości i obiektywizmu podczas sprawdzania osiągnięć np. poprzez odmowę oddania pracy kontrolnej, celowego nierozwiązywania zadań w celu skorzystania z przywileju poprawy pracy ocenionej na ocenę niedostateczną, itp. traci prawo do poprawy oceny. VI Liceum Ogólnokształcące w Koszalinie.

5.6. W tygodniu poprzedzającym klasyfikację śródroczną i roczną nie przewiduje się żadnych form sprawdzianów obejmujących zakres szerszy niż trzy jednostki lekcyjne.

5.7. Uczeń ma prawo zgłosić jedno nieprzygotowanie do zajęć edukacyjnych.
- Nieprzygotowanie do lekcji uczeń zgłasza nauczycielowi na początku zajęć. W przypadku niepoinformowania może otrzymać ocenę niedostateczną.
- Nieprzygotowania nie dotyczą zapowiedzianych prac pisemnych i lekcji powtórzeniowych oraz prac zapowiedzianych z dużym wyprzedzeniem (np. czytanie lektur, pisanie wypracowań).

5.8. Uczniowie klas pierwszych przez pierwsze dwa tygodnie nauki objęci są tzw. okresem adaptacji tj. nie otrzymują ocen niedostatecznych. Szczegółowe kryteria ocen z poszczególnych przedmiotów określają nauczyciele w Przedmiotowych Zasadach Oceniania.

5.9. „Szczęśliwy numer” - uczeń ma prawo do zwolnienia z odpowiedzi ustnej i pisemnej w dniu, w którym został wylosowany numer odpowiadający numerowi ucznia w dzienniku,

„Szczęśliwy numer” nie zwalnia ucznia z wszelkich obowiązków związanych z bieżącą lekcją – z pracy na lekcji, odpowiedzi ustnej lub pisemnej, ćwiczeń ratowniczych, okazania

zadania domowego do sprawdzenia oraz pisemnej kontroli wiedzy, jeżeli wcześniej była ona na ten dzień zapowiedziana; ten przywilej nie obowiązuje na 2 tygodnie przed radą klasyfikacyjną,

5.10. Nauczyciel, w sytuacji, gdy uczeń przeszkadza na lekcji nauczycielowi w pracy i innym kolegom w zdobywaniu wiedzy może: ustnie upomnieć ucznia i wpisać uwagę do dziennika; jeżeli to nie odniesie skutku, nauczyciel ma prawo sądzić, że uczeń rozumie wszystkie zagadnienia związane z tematem lekcji i poprosić go do odpowiedzi.

- uczeń może otrzymać ocenę cząstkową za wygraną w konkursie literackim lub plastycznym na poziomie rejonowym, wojewódzkim i ogólnopolskim związanego z przedmiotem. Ocenę cząstkową ustala nauczyciel-opiekun.
- nauczyciel nie może przeprowadzić kolejnego sprawdzianu bez oddania uczniom poprzednio napisanego. Może jednak w tym czasie przeprowadzać kartkówki i zadawać prace pisemne.

5.11. Warunki uzyskiwania ocen półrocznych i końcoworocznych:

Klasyfikacja ocen:

- cząstkowe, określające osiągnięcia edukacyjne ucznia ze zrealizowanej części podstawy programowej; dopuszcza się stosowanie przy ocenach znaku „+” lub „-”,
- klasyfikacyjne półroczne i końcoworoczne podsumowujące osiągnięcia edukacyjne ucznia za dane półrocze (rok szkolny).

Nauczyciel przy wystawianiu ocen półrocznych i końcoworocznych uwzględnia średnią ważoną, wynikającą z następujących kryteriów:

- sprawdzian- średnia ważona **4**
- kartkówka- średnia ważona **3**
- ćwiczenia ratownicze – średnia ważona **3**
- praca na lekcji- średnia ważona **2**
- praca dodatkowa- średnia ważona **2**
- praca domowa- średnia ważona **1**
- nieprzygotowanie- średnia ważona **0**

5.12. Warunki i tryb ustalania oceny wyższej niż przewidywana:

- oceny są jawne zarówno dla ucznia jak i jego rodziców (prawnych opiekunów),
- na dwa tygodnie przed końcoworocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej wychowawca klasy jest zobowiązany poinformować ucznia i jego rodziców (na zebraniach z rodzicami) o przewidywanych dla niego rocznych ocenach z zajęć edukacyjnych,
- nauczyciel przedmiotu wpisuje proponowaną ocenę do dziennika lekcyjnego,
- ocena klasyfikacyjna może być wyższa niż proponowana, jeśli uczeń spełnia następujące warunki:
  - systematycznie uczęszcza na lekcje z wyjątkiem usprawiedliwionych nieobecności spowodowanych chorobą lub innymi przyczynami losowymi;
  - oceny cząstkowe wskazują na to, że uczeń może starać się o uzyskanie oceny wyższej;
  - napisze przygotowany przez nauczyciela sprawdzian z wiadomości i umiejętności dostosowany poziomem do oczekiwanej oceny.
- jeżeli po wystawieniu oceny proponowanej uczeń nie będzie uczestniczył w zajęciach lub rażąco będzie zaniedbywał swoje obowiązki wobec przedmiotu, ocena końcowa może być niższa niż proponowana,
- wniosek dotyczący uzyskania oceny wyższej niż proponowana należy złożyć u nauczyciela przedmiotu, jednak nie później niż w ciągu dwóch dni od przekazania przez nauczyciela informacji o ocenie przewidywanej,
- jeżeli uczeń nie spełnia warunków zawartych w punkcie 5.2.d wniosek może zostać odrzucony,
- uczeń może być niesklasyfikowany z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, jeśli jego frekwencja na zajęciach nie przekracza 50% czasu przeznaczanego na dane zajęcia w szkolnym planie nauczania.

Decyzję o klasyfikacji podejmuje Rada Pedagogiczna.

5.13. Procentowa skala oceniania testów i sprawdzianów:

- celujący – 98%- 100%;
- 2) bardzo dobry – 85%- 97%;
- 3) dobry – 70%- 84%;
- 4) dostateczny – 55%- 69%;
- 5) dopuszczający – 40%- 54%;
- 6) niedostateczny – 0%- 39%.

OCENA UCZNIÓW ZE SPECYFICZNYMI PROBLEMAMI EDUKACYJNYMI ORAZ Z ZALECENIAMI PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

Nauczyciel jest obowiązany, na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom.

Nauczyciel jest obowiązany dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia w przypadkach wskazanych przepisami prawa oświatowego w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.

Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej zachowania ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia lub odchylenia rozwojowe, uwzględnia się wpływ stwierdzonych zaburzeń lub odchyleń na jego zachowanie na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.

W ocenianiu uczniów z dysfunkcjami uwzględnione zostają zalecenia poradni, m.in.:

- wydłużanie czasu wykonywania ćwiczeń (szczególnie podczas pisemnego sprawdzania wiedzy i umiejętności),
- dawanie możliwości zaliczenia partii materiału oraz poprawiania negatywnych ocen w indywidualnym kontakcie z nauczycielem,
- częstsza kontrola ucznia przez nauczyciela, w razie potrzeby udzielanie dodatkowych wyjaśnień, ukierunkowywanie działania,
- upewnianie się czy uczeń nadąża za tempem pracy klasy,
- możliwość rozbicia poleceń złożonych na prostsze i ocenianie ich wykonania etapami,
- branie pod uwagę poprawności merytorycznej wykonanego ćwiczenia, a nie jego walorów estetycznych,
- możliwość (za zgodą nauczyciela) zamiany pracy pisemnej na odpowiedź ustną (praca klasowa lub sprawdzian),
- podczas odpowiedzi ustnych zadawanie większej ilości prostych pytań zamiast jednego pytania złożonego,
- podczas uczenia stosować techniki skojarzeniowe ułatwiające uczniowi zapamiętywanie,
- wprowadzać w nauczaniu metody aktywne w celu urozmaicenia procesu nauczania,
- obniżenie wymagań dotyczących estetyki zeszytu ćwiczeń,

- możliwość udzielenia pomocy w przygotowaniu pracy dodatkowej,
- unikanie odpytywania na forum klasy, jedynie w przypadku samodzielnego zgłaszania się ucznia,
- bazowanie na mocnych stronach ucznia, np. dobrych możliwościach umysłowych, dużym zasobie wiadomości ogólnych, zainteresowaniach, pozytywnych cechach,
- stałe motywowanie do pracy poprzez docenianie ambicji, starań i pracy własnej ucznia,
- udzielenie pomocy w zakresie skutecznych technik uczenia się i organizacji pracy,
- wspieranie ucznia poprzez docenianie najmniejszego wysiłku włożonego w wykonanie zadania, podkreślanie jego pracowitości i zaangażowania,
- umożliwienie oddawania obszerniejszych prac dodatkowych pisanych na komputerze,
- przydzielenie miejsca w pierwszej ławce.

Sposoby dostosowania wymagań do pracy z uczniem zdolnym:

- zadawać uczniom zdolnym dodatkowe zadania podczas prac klasowych i domowych,
- uczeń zdolny, poproszony przez nauczyciela, może korygować błędy kolegów,
- umożliwić uczniom zdolnym prowadzenie fragmentów lekcji (czasami przygotowanie całej lekcji),
- zachęcać do czytania czasopism związanych z danym przedmiotem,
- motywować do udziału w konkursach przedmiotowych, zarówno szkolnych, jak i pozaszkolnych,
- zachęcać do samodzielnego poznawania przez ucznia zdolnego nowego materiału,
- przekazywać pod opiekę stałą lub doraźną uczniów słabych uczniom zdolnym,
- powierzać im przewodnictwa w grupach lekcyjnych.

UWAGA!

O wyborze formy dostosowania wymagań decyduje nauczyciel w oparciu o zalecenia PPP. Nauczyciel w miarę możliwości dostosowuje wymagania do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych ucznia, zgodnie z zaleceniami PPP. Nauczyciel nie musi stosować wszystkich form jednocześnie.